

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 303/2008

2008 m. balandžio 2 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 nustatomi būtinausi įmonių sertifikavimo ir darbuotojų atestavimo, susijusio su stacionaria šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šilumos siurbliais, kuriuose yra tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, reikalavimai ir pažymėjimų abipusio pripažinimo sąlygos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Pagal Reglamento (EB) Nr. 842/2006 reikalavimus būtina nustatyti darbuotojų, vykdančių veiklą tose vietose, kur eksploatuojama įranga, kurioje yra tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, galinčių nutekėti dėl jų veiklos, kvalifikacijos taisyklės.
- (2) Siekiant užtikrinti, kad darbuotojai būtų tinkamai kvalifikuoti atlikti savo darbą, ir stengiantis išvengti neproporcingų išlaidų, reikia nustatyti įvairias atestuotų darbuotojų kategorijas.
- (3) Dar neatestuotiems, tačiau mokymo kursuose, kuriuos baigus išduodamas pažymėjimas, dalyvaujantiems darbuotojams turėtų būti leidžiama tam tikrą laiką, prižiūrimiems atestuotų darbuotojų, vykdyti veiklą, kuriai reikalingas toks pažymėjimas, kad jie galėtų įgyti egzaminui reikalingų praktinių įgūdžių.
- (4) Darbuotojams, kvalifikuotiems lituoti kietuoju lydmetaliu, lituoti arba suvirinti, turėtų būti leidžiama, prižiūrimiems atestuotų darbuotojų, šias specializuotas užduotis atlikti vykdant veiklą, kuriai reikalingas pažymėjimas.
- (5) 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų⁽²⁾ nustatyti techniniai reikalavimai įmonėms, kurios apdoroja ir saugo prietaisų atliekas apdorojimo stotyse, įskaitant, *inter alia*, šaldymo, oro kondicionavimo įrangą ir šilumos siurblius. Reikalaujamas darbuotojų, surenkančių aušalą tokiose stotyse, kvalifikacijos lygis yra žemesnis, palyginti su kvalifikacija, kuri reikalinga

įrangos veikimo vietoje aušalą surenkantiems darbuotojams, nes šaldytuvų eksploatavimo nutraukimo apdorojimo stotyse yra įvairių tipų automatinio surinkimo įranga.

- (6) Daug valstybių narių šiuo metu neturi kvalifikavimo arba sertifikavimo sistemų. Todėl reikėtų nustatyti tam tikrą laiką, per kurį darbuotojai ir įmonės galėtų gauti pažymėjimus.
- (7) Siekiant išvengti pernelyg didelės administracinės naštos, atestavimo ir sertifikavimo sistemą turėtų būti leidžiama kurti remiantis esamomis kvalifikacijos kėlimo programomis, jei į tokias programas įtrauktas įgūdžių bei žinių mokymas ir jei atitinkama kvalifikacijos kėlimo sistema atitinka šiame reglamente nustatytus būtinausius reikalavimus.
- (8) Egzaminavimas yra veiksmingas būdas patikrinti kandidato gebėjimą tinkamai atlikti veiksmus, dėl kurių tiesiogiai gali įvykti nuotėkis, ir veiksmus, dėl kurių nuotėkis gali įvykti netiesiogiai.
- (9) Siekiant užtikrinti, kad darbuotojams, šiuo metu dirbantiems šio reglamento taikymo srityse, būtų sudarytos sąlygos mokytis ir gauti pažymėjimus nepertraukiant profesinės veiklos, reikalaujama nustatyti tinkamą perinamąjį laikotarpį, per kurį jie būtų atestuojami pagal esamas kvalifikacijos kėlimo programas ir atsižvelgiant į jų profesinę patirtį.
- (10) Oficialiai paskirtos vertinimo ir sertifikavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų būtinausių reikalavimų, ir taip pažymėjimų abipusio pripažinimo procedūrą padaryti veiksmingesnę ir efektyvesnę visoje Bendrijoje.
- (11) Laikinieji pažymėjimai neturėtų būti abipusiškai pripažinti, nes reikalavimai, kuriuos reikia įvykdyti siekiant gauti tokį pažymėjimą, gali būti daug mažesni palyginti su kai kuriose valstybėse narėse taikomais reikalavimais.

⁽¹⁾ OL L 161, 2006 6 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 37, 2003 2 13, p. 24. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/108/EB (OL L 345, 2003 12 31, p. 106).

- (12) Informacija apie atestavimo ir sertifikavimo sistemą, taikomą išduodant abipusiškai pripažįstamus pažymėjimus, turėtų būti pateikiama Komisijai pagal 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 308/2008, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 nustatoma pranešimo apie valstybių narių mokymo ir sertifikavimo programos forma ⁽¹⁾. Informacija apie laikinojo atestavimo ir sertifikavimo sistemas taip pat turėtų būti pateikiama Komisijai.
- (13) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Komiteto, įsteigto pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2037/2000 18 straipsnio 1 dalį, nuomonę ⁽²⁾.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi būtinausi Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti sertifikavimo ir atestavimo, susijusio su stacionaria šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šilumos siurbliais, kuriuose yra tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, reikalavimai ir pagal tuos reikalavimus išduotų pažymėjimų abipusio pripažinimo sąlygos.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas darbuotojams, vykdančiams tokią veiklą:

- a) tikrinimas, ar nėra nuotėkio įrangoje, kurioje yra 3 kg arba daugiau fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, ir įrangoje su hermetiškai užsandarintomis sistemomis, kurioje yra 6 kg arba daugiau fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, ir kurių etiketėse tai yra nurodyta;
- b) surinkimas;
- c) įrengimas;
- d) eksploatavimas ar techninė priežiūra.

2. Šis reglamentas taip pat taikomas įmonėms, kurios vykdo tokią veiklą:

- a) įrengimas;
- b) eksploatavimas ar techninė priežiūra.

3. Šis reglamentas netaikomas gamintojo objektuose vykdomai gamybos ir remonto veiklai, susijusiai su stacionaria šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šilumos siurbliais, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojami šie terminai:

- 1) įrengimas – dviejų arba daugiau įrangos arba cirkuliavimo sistemos, kuriose yra arba numatyta, kad gali būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, dalių sujungimas, siekiant sumontuoti sistemą naudojimo vietoje, įskaitant veiksmą, kuriuo sujungiami sistemos aušalo laidininkai, kad būtų užbaigta aušalo cirkuliavimo sistema, neatsižvelgiant į tai, ar sistemą sumontavus ji bus pripildoma aušalo;
- 2) eksploatavimas arba techninė priežiūra – visa veikla, išskyrus surinkimą ir patikrą, ar nėra nuotėkio, kaip atitinkamai apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 842/2006 2 straipsnio 14 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje, apimanti cirkuliavimo sistemų, kuriose yra arba numatyta, kad gali būti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, tvarkymą, visų pirma sistemos papildymą fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, vienos arba daugiau cirkuliavimo sistemos arba įrangos dalių nuėmimą, pakartotinį dviejų arba daugiau cirkuliavimo sistemos arba įrangos dalių sumontavimą, taip pat nuotėkio priežasčių šalinimą.

4 straipsnis

Darbuotojų atestavimas

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą vykdančios darbuotojai turi turėti tinkamos šio straipsnio 2 punkte nurodytos kategorijos pažymėjimą, nurodytą 5 arba 6 straipsnyje.

2. Pažymėjimai, patvirtinantys, kad turėtojas atitinka reikalavimus ir gali atlikti vieną arba daugiau 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų užduočių, išduodami tokių kategorijų darbuotojams:

- a) I kategorijos pažymėjimo turėtojas gali vykdyti visą 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą;
- b) II kategorijos pažymėjimo turėtojas gali vykdyti 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą veiklą, jeigu dėl jos nereikia tvarkyti aušalo cirkuliavimo sistemos, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. II kategorijos pažymėjimo turėtojas gali atlikti 2 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytą su šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šilumos siurbliais, kuriuose yra ne daugiau kaip 3 kg arba, atitinkamai paženklintose hermetiškai užsandarintose sistemose, mažiau kaip 6 kg fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susijusią veiklą;

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo dokumento p. 28.

⁽²⁾ OL L 244, 2000 9 29, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2007/540/EB (OL L 198, 2007 7 31, p. 35).

c) III kategorijos pažymėjimo turėtojas gali vykdyti 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą su šaldymo, oro kondicionavimo įranga ir šilumos siurbliais, kuriuose yra ne daugiau kaip 3 kg arba, atitinkamai paženklintose hermetiškai užsandarintose sistemose, mažiau kaip 6 kg fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susijusių veiklą;

d) IV kategorijos pažymėjimo turėtojas gali vykdyti 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą veiklą, jeigu dėl jos nereikia tvarkyti aušalo cirkuliuojimo sistemos, kurioje yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

3. 1 punktas netaikomas:

a) ne ilgesnį kaip 2 metų laikotarpį darbuotojams, vykdančiams 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą ir besimokantiems kursuose, kad gautų tokios veiklos pažymėjimą, jeigu jie dirba prižiūrimi tokios veiklos pažymėjimą turinčio asmens;

b) darbuotojams, kurie atlieka sistemos dalių arba įrangos dalies litavimo kietuoju lydmetaliu, litavimo arba suvirinimo darbus, susijusius su kuria nors iš 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiklos rūšių, jei jie pagal nacionalinius teisės aktus yra tinkamai kvalifikuoti šiuos darbus atlikti ir jei juos prižiūri minėtos veiklos pažymėjimą turintis asmuo;

c) darbuotojams, surenkantiems fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas iš įrangos, kuriai taikoma Direktyva 2002/96/EB, jei: toje įrangoje yra mažiau kaip 3 kg fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, darbai atliekami patalpose, nurodytose pagal tos direktyvos 6 straipsnio 2 dalį išduotame leidime, darbuotojus įdarbinusi įmonė turi leidimą, o patys darbuotojai kursuose įgijo minimalių įgūdžių ir žinių, atitinkančių šio reglamento priede nustatytus III kategorijos reikalavimus, ir turi leidimo turėtojo išduotą kvalifikacijos patvirtinimo dokumentą.

4. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 pastraipa darbuotojams, atliekantiems vieną arba daugiau šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiklos rūšių iki Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos, netaikoma laikotarpį, kuris neturi trukti ilgiau kaip iki Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta data.

Tokie darbuotojai pirmame papunktyje nurodytą laikotarpį turi būti laikomi atestuotais atlikti minėtą veiklą pagal Reglamento (EB) Nr. 842/2006 reikalavimus.

5 straipsnis

Darbuotojų pažymėjimai

1. 10 straipsnyje nurodyta sertifikavimo institucija išduoda pažymėjimą darbuotojui, kuris išlaikė 11 straipsnyje nurodytos

vertinimo institucijos organizuojamus teorinius ir praktinius egzaminus, per kuriuos patikrinami priede nurodyti atitinkamos kategorijos įgūdžiai ir žinios.

2. Pažymėjime nurodoma bent:

a) sertifikavimo institucijos pavadinimas, turėtojo vardas ir pavardė, pažymėjimo numeris ir galiojimo terminas, jei nustatytas;

b) darbuotojo kvalifikacinė kategorija, nurodyta 4 straipsnio 2 dalyje, ir susijusios veiklos, kurią turi teisę atlikti pažymėjimo turėtojas, pavadinimas;

c) išdavimo data ir išdavėjo parašas.

3. Jei galiojanti egzaminais pagrįsta atestavimo sistema atitinka 10 ir 11 straipsnių reikalavimus ir ja patikrinami priede nustatyti būtiniausi įgūdžiai bei žinios, bet susijusiam patvirtinančiame dokumente nėra šio straipsnio 2 punkte nurodytų elementų, 10 straipsnyje nurodyta sertifikavimo institucija tokią kvalifikaciją turinčiam asmeniui be pakartotinių egzaminų gali išduoti tam tikros kategorijos kvalifikacijos pažymėjimą.

4. Jei galiojanti egzaminais pagrįsta sertifikavimo sistema atitinka 10 ir 11 straipsnių reikalavimus ir ja iš dalies patikrinami būtiniausi priede nustatyti tam tikros kategorijos įgūdžiai, sertifikavimo institucija gali išduoti tam tikros kategorijos pažymėjimą, jei pareiškėjas išlaiko papildomą įgūdžių ir žinių, kuriems netaikoma esama 11 straipsnyje nurodytos vertinimo institucijos nustatyta atestavimo tvarka, egzaminą.

6 straipsnis

Laikinieji darbuotojų pažymėjimai

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems darbuotojams valstybės narės gali taikyti laikinojo sertifikavimo sistemą pagal šio straipsnio 2 ar 3 dalį arba 2 ir 3 dalis.

2 ir 3 dalyse nurodytų laikinųjų pažymėjimų galiojimas baigiasi vėliausiai 2011 m. liepos 4 d.

2. Darbuotojai, turintys 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos veiklos pažymėjimus, išduotus pagal galiojančias kvalifikacijos programas, laikomi laikinojo pažymėjimo turėtojais.

Valstybės narės nustato, kurie pažymėjimai vertinami kaip laikinieji atitinkamų 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų pažymėjimai.

3. Darbuotojams, turintiems profesinės 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų veiklos patirties, kurią jie įgijo iki Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos, valstybės narės paskirta institucija išduoda laikinąjį pažymėjimą.

Laikinajame pažymėjime nurodoma kategorija, kaip nustatyta 4 straipsnio 2 dalyje, ir galiojimo terminas.

7 straipsnis

Įmonių sertifikavimas

1. 2 straipsnio 2 dalyje nurodytos įmonės privalo turėti pažymėjimus, nurodytus 8 ar 9 straipsnyje.

2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad laikotarpį, kuris trunka ne ilgiau kaip iki Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 4 dalyje nurodytos datos, 1 dalis nebus taikoma įmonėms, vykdančios vienos ar kelių šio reglamento 2 straipsnio 2 dalyje numatytų rūšių veiklą iki Reglamento (EB) Nr. 842/2006 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos.

8 straipsnis

Įmonių pažymėjimai

1. Kaip nurodyta 10 straipsnyje, sertifikavimo institucija įmonei išduoda pažymėjimą, suteikiantį teisę vykdyti vienos ar kelių 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių veiklą, jeigu įmonė atitinka šiuos reikalavimus:

a) veiklai, kuriai reikalingas pažymėjimas, vykdyti įdarbinta pakankamai pagal 5 straipsnį atestuotų darbuotojų, kad būtų galima vykdyti visą numatomą veiklą;

b) pateikia įrodymų, kad darbuotojams, vykdančioms veiklą, kuriai reikalingas pažymėjimas, sudarytos sąlygos naudotis būtinais įrankiais ir atlikti būtinas procedūras.

2. Pažymėjime turi būti bent jau tokie duomenys:

a) sertifikavimo institucijos pavadinimas, visas pažymėjimo turėtojo pavadinimas, pažymėjimo numeris ir galiojimo terminas, jei jis nustatytas;

b) veiklos, kurią pažymėjimo turėtoju suteikta teisė vykdyti, pavadinimas;

c) išdavimo data ir išdavusio asmens parašas.

9 straipsnis

Laikinieji įmonių pažymėjimai

1. 2 straipsnio 2 dalyje nurodytoms įmonėms valstybės narės gali taikyti laikinojo sertifikavimo sistemą pagal šio straipsnio 2 ar 3 dalį arba 2 ir 3 dalis.

2 ir 3 dalyse nurodyti laikinieji pažymėjimai nustoja galioti vėliausiai 2011 m. liepos 4 d.

2. Laikinojo pažymėjimo turėtojoms laikomos įmonės, sertifikuotos pagal 2 straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos sertifikavimo programas.

Valstybės narės turi nustatyti, kurie 2 straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos pažymėjimai turi būti laikomi laikiniais pažymėjimais.

3. Įmonėms, įdarbinusioms darbuotojus, kurie turi pažymėjimus, suteikiančius teisę vykdyti veiklą, kuriai vykdyti reikalingas 2 straipsnio 2 dalyje nustatytas pažymėjimas, valstybės narės paskirta institucija išduoda laikinąjį pažymėjimą.

Laikinajame pažymėjime nurodoma veikla, kurią teisę vykdyti turi to dokumento turėtojas, ir pažymėjimo galiojimo terminas.

10 straipsnis

Sertifikavimo institucija

1. Sertifikavimo institucija numatoma nacionaliniuose įstatymuose ar taisyklėse arba ją skiria valstybės narės kompetentinga institucija ar kitos tokią teisę turinčios institucijos, kaip instituciją, kuriai leidžiama išduoti pažymėjimus darbuotojams arba įmonėms, vykdančioms vienos ar kelių 2 straipsnyje nurodytų rūšių veiklą.

Sertifikavimo institucija vykdo veiklą nepriklausomai ir nešališkai.

2. Sertifikavimo institucija nustato ir taiko pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo ir atšaukimo procedūras.

3. Sertifikavimo institucija kaupia įrašus, pagal kuriuos galima patikrinti atestuoto asmens ar sertifikuotos įmonės statusą. Iš įrašų matyti, kad sertifikavimo ar atestavimo procesas sėkmingai užbaigtas. Įrašai saugomi ne mažiau kaip 5 metus.

11 straipsnis

Vertinimo institucija

1. Valstybės narės kompetentingos institucijos ar kitų tokią teisę turinčių institucijų paskirta vertinimo institucija rengia egzaminus 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems darbuotojams. 10 straipsnyje nurodyta sertifikavimo institucija taip pat gali būti paskirta vertinimo institucija.

Vertinimo institucija vykdo veiklą nepriklausomai ir nešališkai.

2. Egzaminai planuojami ir parengiami taip, kad per juos būtų patikrinti priede nustatyti būtiniausi įgūdžiai ir žinios.

3. Vertinimo institucija pasirenka atsiskaitymo procedūras ir saugo įrašus, kad būtų galima dokumentais pagrįsti individualius ir bendrus vertinimo rezultatus.

4. Vertinimo institucija užtikrina, kad žinioms ir įgūdžiams tikrinti paskirti egzaminuotojai būtų tinkamai susipažinę su egzaminavimo metodais bei egzaminu dokumentais ir patys išmanytų tą sritį, kurios žinios tikrinamos. Ji taip pat užtikrina, kad laikant praktinius egzaminus būtų sudaromos sąlygos naudotis būtina įranga, įrankiais ir medžiagomis.

12 straipsnis

Pranešimas

1. Iki 2008 m. liepos 4 d. valstybės narės praneša Komisijai apie ketinimą taikyti laikinojo sertifikavimo sistemą pagal 6 ar 9 straipsnį arba pagal abu straipsnius.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2008 m. balandžio 2 d.

2. Iki 2009 m. sausio 4 d. valstybės narės praneša Komisijai apie paskirtas institucijas, kurioms suteikiama teisė išduoti laikinuosius pažymėjimus, ir apie nacionalines nuostatas, pagal kurias dokumentai, išduoti pagal galiojančias sertifikavimo sistemas, laikomi laikiniais pažymėjimais.

3. Iki 2009 m. sausio 4 d. valstybės narės pateikia Komisijai darbuotojų ir įmonių sertifikavimo institucijų, kurioms taikomas 10 straipsnis, pavadinimus bei kontaktinius duomenis ir darbuotojų pažymėjimų, atitinkančių 5 straipsnio reikalavimus, ir įmonių pažymėjimų, atitinkančių 8 straipsnio reikalavimus, pavadinimus, kaip nustatyta Komisijos reglamente (EB) Nr. 308/2008.

4. Pagal 3 dalį pateiktą pranešimą valstybės narės papildo atitinkama nauja informacija ir nedelsdamos pateikia Komisijai.

13 straipsnis

Abipusio pripažinimo sąlygos

1. Valstybės narės abipusiškai pripažįsta tik kitų valstybių pagal 5 straipsnį išduotus darbuotojų pažymėjimus ir pagal 8 straipsnį išduotus įmonių pažymėjimus.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad kitoje valstybėje narėje išduotų pažymėjimų turėtojai pateiktų pažymėjimo vertimą į kitą oficialiąją Bendrijos kalbą.

14 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

PRIEDAS

Būtiniausi įgūdžių ir žinių, kuriuos turi patikrinti vertinimo institucija, reikalavimai

1. Kiekvienos iš 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų egzaminus sudaro:
  - a) teorinis egzaminas, kurio vienas arba daugiau klausimų yra skirti įgūdžiams arba žinioms, kategorijos skiltyje pažymėtiems „T“, patikrinti;
  - b) praktinis egzaminas, kuriame pareiškėjas atlieka atitinkamą užduotį, kategorijos skiltyje pažymėtą „P“, naudodamasis reikiama medžiaga, priemonėmis ir įranga.
2. Egzaminu patikrinami kiekvienos iš šių grupių: 1, 2, 3, 4, 5 ir 10 įgūdžiai ir žinios.
3. Egzaminu patikrinami tik vienos kurios nors iš šių grupių: 6, 7, 8 ir 9 įgūdžiai ir žinios. Kandidatas prieš egzaminą neturi žinoti, kurios iš šių keturių grupių žinios bus tikrinamos.
4. Jei keletui įgūdžių ir žinių langelių (keliems įgūdžiams ir žinioms) tenka tas pats kategorijos langelis, tai reiškia, kad per egzaminą nebūtina tikrinti visus nurodytus įgūdžius ir žinias.

		KATEGORIJOS			
		I	II	III	IV
ĮGŪDŽIAI IR ŽINIOS					
1.	Termodinamikos pagrindai				
1.01.	Išmanyti pagrindinius ISO standarto temperatūros, slėgio, masės ir tankio vienetus	T	T	—	T
1.02.	Suprasti šaldymo sistemų teorijos pagrindus: termodinamikos pagrindai (pagrindinės sąvokos, parametrai ir procesai, pvz., perkaitinimas, aukšto slėgio pusė, suspaudimo karštis, entalpija, šaldymo poveikis, žemo slėgio pusė, peršaldymas), aušalų ypatybės ir termodinaminės transformacijos, įskaitant zeotropinių mišinių ir skysčio būsenų identifikavimą	T	T	—	—
1.03.	Naudoti atitinkamas lenteles ir diagramas bei paaiškinti jas netiesioginio nuotėkio patikros sąlygomis (įskaitant gerai veikiančios sistemos patikrą): registravimo per/h diagrama, aušalo išotinio lentelės, vieno kompresinio šaldymo ciklo diagrama	T	T	—	—
1.04.	Apibūdinti pagrindinių sistemos sudedamųjų dalių (kompresoriaus, garintuvo, kondensatoriaus, termostatinų plėtimosi vožtuvų) veikimą ir aušalo termodinamines transformacijas		T	—	—
1.05.	Žinoti apie šių pagrindinių sudedamųjų dalių, naudojamų šaldymo sistemoje, veikimą ir jų vaidmenį bei svarbą, siekiant užkirsti kelią aušalo nuotėkiui, ir nuotėkio nustatymui: a) vožtuvai (rutuliniai vožtuvai, diafragmos, ventiliai, apsauginiai vožtuvai), b) temperatūros ir slėgio valdikliai, c) kontroliniai langeliai ir drėgmės indikatoriai, d) atitirpdymo valdikliai, e) sistemos saugikliai, f) matuokliai, pvz., vamzdyno termometras, g) alyvos kontrolės sistemos, h) surinkimo talpyklos, i) skysčio ir alyvos skirtuvai	T	—	—	—
2.	Aušalų poveikis aplinkai ir atitinkamos aplinkosaugos taisyklės				
2.01.	Turėti bendrųjų žinių apie klimato pokyčius ir Kioto protokolą	T	T	T	T
2.02.	Turėti bendrųjų žinių apie visuotinio klimato atšilimo potencialą (GWP), fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kitų medžiagų, pvz., aušalų, naudojimą, į aplinką patenkančių fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį klimatui (jų GWP didėjimo tvarka) ir apie susijusias Reglamento (EB) Nr. 842/2006 nuostatas bei susijusius reglamentus, kuriais įgyvendinamos šio reglamento nuostatos	T	T	T	T

ĮGŪDŽIAI IR ŽINIOS		KATEGORIJOS			
		I	II	III	IV
3.	Patikros prieš naudojimą, po ilgalaikio nenaudojimo, po techninės priežiūros ar remonto darbų arba veikimo metu				
3.01.	Atlikti slėgio bandymą, siekiant patikrinti sistemos tvirtumą	P	P	—	—
3.02.	Atlikti slėgio bandymą, siekiant patikrinti sistemos sandarumą				
3.03.	Naudoti vakuuminį siurblių				
3.04.	Ištuštinti sistemą, siekiant pašalinti orą ir drėgmę įprasta tvarka				
3.05.	Įrangos dokumentuose įrašyti duomenis ir užpildyti ataskaitą apie vieną arba daugiau atliktų patikrinimų ir patikrų ataskaitą	T	T	—	—
4.	Patikros, ar nėra nuotėkio				
4.01.	Žinoti galimas šaldymo, oro kondicionavimo įrangos ir šilumos siurblių nuotėkio vietas	T	T	—	T
4.02.	Prieš patikrą, ar nėra nuotėkio, patikrinti įrangos dokumentus ir nustatyti svarbią informaciją apie pasikartojančias problemas arba kitas problemines sritis, į kurias reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį	T	T	—	T
4.03.	Apžiūrėti ir rankomis patikrinti visą sistemą pagal 2007 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1516/2007, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 842/2006 nustatantį standartinius nuotėkio patikrinimo reikalavimus stacionariai šaldymo, oro kondicionavimo ir šilumos siurbimo įrangai, kurioje yra tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ⁽¹⁾	P	P	—	P
4.04.	Atlikti patikrą, ar sistemoje nėra nuotėkio, taikant netiesioginį būdą pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1516/2007 ir sistemos naudotojo vadovą	P	P	—	P
4.05.	Tikrinant netiesioginį nuotėkį naudoti nešiojamuosius matuoklius, pvz., slėgmačių rinkinius, termometrus ir multimetrus, skirtus matuoti voltus/amperus/omus ir mokėti suprasti išmatuotus parametrus	P	P	—	P
4.06.	Patikrinti, ar sistemoje nėra nuotėkio vienu iš tiesioginių būdų, nurodytų Komisijos reglamente (EB) Nr. 1516/2007	P	—	—	—
4.07.	Patikrinti, ar sistemoje nėra nuotėkio vienu iš tiesioginių būdų, kurį taikant nereikia tvarkyti aušalo cirkuliacijos sistemos, nurodytų Komisijos reglamente (EB) Nr. 1516/2007	—	P	—	P
4.08.	Naudoti elektroninį nuotėkio aptikimo įtaisą	P	P	—	P
4.09.	Įrangos dokumentuose įrašyti duomenis	T	T	—	T
5.	Aplinkai nekenkiantis sistemos ir aušalo tvarkymas montavimo, techninės priežiūros, apžiūros arba surinkimo metu				
5.01.	Matuoklius ir linijas prijungti ir atjungti taip, kad į aplinką patektų kuo mažiau medžiagų	P	P	—	—
5.02.	Ištuštinti ir pripildyti aušalo cilindrus naudojant ir skystą, ir dujinį aušalą	P	P	P	—
5.03.	Aušalui surinkti naudoti surinkimo komplektą, jį prijungti ir atjungti taip, kad į aplinką patektų kuo mažiau medžiagų	P	P	P	—
5.04.	Iš sistemos išleisti f-dujomis užterštą alyvą	P	P	P	—
5.05.	Prieš pildant nustatyti aušalo būklę (skystis, garai) ir sąlygas (peršaldytas, išotintas ar perkaitintas), siekiant užtikrinti tinkamą pildymo būdą ir kiekį. Pripildyti sistemą aušalo (skysto ir dujinio) nė kiek jo neišleidžiant į aplinką	P	P	—	—

ĮGŪDŽIAI IR ŽINIOS		KATEGORIJOS			
		I	II	III	IV
5.06.	Aušalui pasverti naudoti svarstyklės	P	P	P	—
5.07.	Įrangos dokumentuose įrašyti visą svarbią informaciją, susijusią su surinktu arba papildytu aušalu	T	T	—	—
5.08.	Žinoti užteršto aušalo ir alyvos tvarkymo, saugojimo ir gabenimo reikalavimus bei tvarką	T	T	T	—
6.	Sudedamosios dalys: stūmoklinių, sraiginių ir spiralinių kompresorių įrengimas, naudojimo pradžia ir techninė priežiūra (vienpakopių ir dvipakopių)				
6.01.	Paaiškinti kompresoriaus veikimo esmę (įskaitant pajėgumo reguliavimą ir tepimo sistemą) ir pavojus, kuriuos kelia aušalo nuotėkis arba išleidimas	T	T	—	—
6.02.	Tinkamai įtaisyti kompresorių, įskaitant reguliavimo ir saugos įrangą, kad veikimo metu sistemoje nebūtų nuotėkio arba nebūtų išleidžiamas didelis aušalo kiekis	P	—	—	—
6.03.	Nustatyti saugos ir kontrolės jungiklius	P	—	—	—
6.04.	Nustatyti siurbimo ir išleidimo vožtuvus				
6.05.	Patikrinti alyvos grąžinimo sistemą				
6.06.	Įjungti ir išjungti kompresorių, patikrinti jo veikimo sąlygas ir veikimo metu atlikti matavimus	P	—	—	—
6.07.	Parašyti kompresoriaus būklės ataskaitą, joje nurodyti visas kompresoriaus veikimo ydas/trūkumus, kurios galėtų pakenkti sistemai ir ilgainiui sukelti aušalo nuotėkį arba išleidimą, jei nebūtų imtasi jokių veiksmų	T	—	—	—
7.	Sudedamosios dalys: oru ir vandeniu aušinamų kondensatorių įrengimas, naudojimo pradžia ir techninė priežiūra				
7.01.	Paaiškinti pagrindinius kondensatoriaus veikimo principus ir su juo susijusius nuotėkio pavojus	T	T	—	—
7.02.	Nustatyti kondensatoriaus išleidimo slėgio valdiklį	P	—	—	—
7.03.	Tinkamai įtaisyti kondensatorių, įskaitant kontrolės ir saugos įrangą, kad veikimo metu sistemoje nebūtų nuotėkio arba nebūtų išleidžiamas didelis aušalo kiekis	P	—	—	—
7.04.	Nustatyti saugos ir kontrolės jungiklius	P	—	—	—
7.05.	Patikrinti išleidimo ir skysčio linijas				
7.06.	Iš kondensatoriaus pašalinti nekondensuojamas dujas naudojant aušinimo prapūtimo įtaisą	P	—	—	—
7.07.	Įjungti ir išjungti kondensatorių, patikrinti jo veikimo sąlygas ir veikimo metu atlikti matavimus	P	—	—	—
7.08.	Patikrinti kondensatoriaus paviršių	P	—	—	—
7.09.	Parašyti kondensatoriaus būklės ataskaitą, joje nurodyti visas veikimo ydas/trūkumus, kurios galėtų pakenkti sistemai ir ilgainiui sukelti aušalo nuotėkį arba išleidimą, jei nebūtų imtasi jokių veiksmų	T	—	—	—
8.	Sudedamosios dalys: oru ir vandeniu aušinamų garintuvų įrengimas, naudojimo pradžia ir techninė priežiūra				
8.01.	Paaiškinti pagrindinius garintuvo veikimo principus (įskaitant atitirpdymo) ir su jomis susijusius nuotėkio pavojus	T	T	—	—

ĮGŪDŽIAI IR ŽINIOS		KATEGORIJOS			
		I	II	III	IV
8.02.	Nustatyti garintuvo garinimo slėgio valdiklį	P	—	—	—
8.03.	Įtaisyti garintuvą, įskaitant kontrolės ir saugos įrangą, taip, kad veikimo metu sistemoje nebūtų nuotėkio arba nebūtų išleidžiamas didelis aušalo kiekis	P	—	—	—
8.04.	Nustatyti saugos ir kontrolės jungiklius	P	—	—	—
8.05.	Patikrinti, ar skysčio ir siurbimo vamzdžiai yra tinkamoje padėtyje				
8.06.	Patikrinti karštų dujų atitirpdymo vamzdį				
8.07.	Nustatyti garų slėgio reguliavimo vožtuvą				
8.08.	Ijungti ir išjungti garintuvą, patikrinti jo veikimo sąlygas ir veikimo metu atlikti matavimus	P	—	—	—
8.09.	Patikrinti garintuvo paviršių	P	—	—	—
8.10.	Parašyti garintuvo būklės ataskaitą, joje nurodyti visas veikimo ydas, kurios galėtų pakenkti sistemai ir ilgainiui sukelti aušalo nuotėkį arba išleidimą, jei nebūtų imtasi jokių veiksmų	T	—	—	—
9.	Sudedamosios dalys: termostatinų plėtimosi vožtuvų (TEV) ir kitų sudedamųjų dalių įrengimas, naudojimo pradžia ir techninė priežiūra				
9.01.	Paaiškinti bendruosius skirtingų rūšių plėtimosi reguliatorių (termostatinų plėtimosi vožtuvų, kapiliarinių vamzdelių) veikimo principus ir susijusius nuotėkio pavojus	T	T	—	—
9.02.	Įtaisyti vožtuvus į tinkamą padėtį	P	—	—	—
9.03.	Nustatyti mechaninį/elektroninį TEV	P	—	—	—
9.04.	Nustatyti mechaninius ir elektroninius termostatus				
9.05.	Nustatyti slėgio reguliavimo vožtuvą				
9.06.	Nustatyti mechaninius ir elektroninius slėgio ribotuvus				
9.07.	Patikrinti alyvos skirtuvo veikimą	P	—	—	—
9.08.	Patikrinti filtro džioviklio būklę				
9.09.	Parašyti šių sudedamųjų dalių būklės ataskaitą, joje nurodyti visas veikimo ydas, kurios galėtų pakenkti sistemai ir ilgainiui sukelti aušalo nuotėkį arba išleidimą, jei nebūtų imtasi jokių veiksmų	T	—	—	—
10.	Vamzdynas: sandarios vamzdžių sistemos sukūrimas šaldymo įrangoje				
10.01.	Suvirinti, sulituoti kietuoju lydmetaliu ir (arba) lydmetaliu pralaidžias metalinių vamzdžių jungtis ir vamzdžius, kuriuos galima naudoti šaldymo, oro kondicionavimo arba šilumos siurblių sistemose	P	P	—	—
10.02.	Padaryti/patikrinti vamzdžių ir sudedamųjų dalių atramas	P	P	—	—

(1) OL L 335, 2007 12 20, p. 10.